

V, 2. Baionako Biltzarraren Erabakiak (1964-eko abuztuaren 29-30)

Baiona'ra euskaldun idazleak eta irakasleak bildurik, hona hemen Biltzarrak ontzat eman dituen puntuak.

Batasunari buruz, euskaltzale guziei erabaki hauek betetzen hasteko eskatzen diegu; eta bereziki Euskaltzaindiari egiten diogu dei bat, bere aipamen guziaz gure erabaki hauek aztertu ondoren onar ditzan.

IDAZKARITZA'KO HIZKUNTZA SAILLAK.

IDAZKERA

- « X » — goxo, xamur, xede, xekatu eta abar onartzen dira.
« sh », « ch », « ss », « s̄ », eta abar, baztertzen dira.
- « TX » — etxe, atxiki, amatxo, zakurtxo, txiki eta abar onartzen dira.
« tch », « ts̄ », « ch » eta abar baztertzen dira.
- « J » — jin, jan, jario, josi, jarri, jauzi, eta abar onartzen dira. — Nahiz eta euskalki guzietan soinu berbera ez izan.
- « RR » — elurra, egurra, irri, farre, zoragarri, arrunt eta abar onartzen dira.
« r̄ » baztertzen da.
Hitz bukaeran « r » idatziko da beti : haur, ur, ar, zur, elur; nahiz batzutan « rr » eman (egurra, arra, elurra), eta beste zenbait aldiz « r » (nori, ura, ora).
Elurr, atorr, zakurr, eta honelakoak baztertzen dira.

BUSTIAK.

Palatalizazio edo bustiera deritzan fenomenua, letra bikoiztuz idatziko da.

LL — llabur

DD — Maddalen

TT — ttaka-ttaka, pittarra, aittitta, pottoka.

« l̄ », « d̄ », eta « t̄ » baztertzen dira.

« NB » eta « NP »

Nahiz « mb » eta « mp » esan, « nb » eta « np » idatziko da : enparantza, denbora, enbata, baldinba, eta abar.

« IÑ » eta « ILL »

Euskalki batean « in » eta « il », eta beste batean « iñ » eta « ill » esaten diran hitzak, beti aurretikako « i » horrekin idatziko dira :

Baino : baiño (ez « baño »).

Oilo : oillo (ez « ollo »).

Arraina : arraiña (ez « arraña »)

« H »

Nahiz euskalki batzuetan letra hau ez esan hitzegitean, idazkeran onartu egiten da ; « H »-a gorde duten euskalkien forma eredutzat harturik : Hitz, handi, hodei, hil, hartu eta abar.

Euskaldun askok « H » hori nun dagoen ez dakielako, epeka joatea erabakitzen da.

1) Lehenengo epe batean :

a) Bokal berdinaren artean « H » dagonean, idatzi egingo da. Nahastu, mihi, eta abar. (Ondoren doa hitz hauetarik erabillien erroka bat.)

b) Bi adiera nahas ditezkeanean, berealitik idatziko da « H »-kin : Hori-ori ; hura-ura ; ohol-ola ; haur-ahur eta abar.

2) Epe baten buruan :

Gainerako « H »-ak idatziko dira. Baina bitarte huntan bi idazkerak onartzen dira : Hartu edo artu ; handi-andi ; ahizpa-aizpa eta abar.

« KH », « LH », « NH », « ÑH », « PH », « RH », « TH »

K, L, N, Ñ, P, R, eta T idatziko da : Bekatu, alaba, senar, Aiñarbe epe, eri, eta urte idatziko da ; nahiz xubereraz, baxenabarreraz edo lapurteraz bekhatu, alhaba, senhar, Aiñarbe, ephe, erhi, eta urthe esan. — Erabaki hau bidea erreztutzearen alde hartzen da, eta irakurtzean zailtzen ez duelako.

BALDINTZAKO « BA »

Lotuta idatziko da : Baldin banator, nere amak baleki, ezkontzen bazera, gertatu balitz, baldin esan balute.

BAIEZTUTZEKO ETA UKATZEKO « BA » eta « EZ »

Bereiz edo aparte, idatziko dira :

Ba dakit, ba datoz, ba zekien, ba dakartzu, ba daude.

Ez dakit, ez datoz, ez zekien, ez dakartzu, ez daude.

Nahiz hauek esan, itzegiterakoan : « eztakit », « eztatoz », « etzekien », « eztakartzu », « eztaude ».

« BAIT »

Lotuta idatziko da : Baitakit edo baidakit, baitzekien edo baizekien, baikeñan edo baigkeñan, eta abar.